

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2020 No. 1609

**Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau
Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) 2020**

RHAN 5

Gorchuddion wyneb

Gofyniad i wisgo gorchudd wyneb ar drafnidiaeth gyhoeddus

19.—(1) Rhaid i berson (“P”) sy’n teithio fel teithiwr mewn cerbyd a ddefnyddir i ddarparu gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus wisgo gorchudd wyneb.

(2) Ond nid yw hyn yn ofynnol—

- (a) pan fo esemptiad yn gymwys o dan baragraff (3);
- (b) pan fo gan P esgus rhesymol dros beidio â gwisgo gorchudd wyneb, ac o ran hynny gweler paragraff (4).

(3) Mae esemptiad i’r gofyniad i wisgo gorchudd wyneb yn gymwys—

- (a) pan fo P yn blentyn o dan 11 oed;
- (b) mewn cerbyd sy’n darparu gwasanaeth cludiant i’r ysgol;
- (c) ar fferi—
 - (i) pan fo’r rhan o’r fferi sydd ar agor i deithwyr yn yr awyr agored yn gyfan gwbl, neu
 - (ii) pan ellir cynnal pellter o 2 fetr o leiaf rhwng personau ar y rhan o’r fferi sydd ar agor i deithwyr;
- (d) ar long fordeithio;
- (e) pan ddyrennir caban, man cysgu neu lety tebyg arall i P yn y cerbyd, ar unrhyw adeg pan yw P yn y llety hwnnw—
 - (i) ar ei ben ei hunan, neu
 - (ii) gydag aelodau o aelwyd P neu ofalwr i aelod o’r aelwyd yn unig;
- (f) pan—
 - (i) caniateir i P, neu pan fo’n ofynnol fel arfer i P, fynd i gerbyd ac aros ynddo wrth ddefnyddio’r gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus,
 - (ii) na fo’r cerbyd ei hunan yn cael ei ddefnyddio ar gyfer darparu gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus, a
 - (iii) bo P yn aros yn y cerbyd hwnnw;
- (g) ar gerbyd awyr na chychwynnodd o fan yng Nghymru, ac nad yw i lanio mewn man yng Nghymru;
- (h) ar lestr nad yw’n docio mewn porthladd yng Nghymru.

(4) Mae'r amgylchiadau pan fo gan P esgus rhesymol dros beidio â gwisgo gorchudd wyneb yn cynnwys—

- (a) pan na fo P yn gallu rhoi gorchudd am ei wyneb, neu wisgo neu dynnu gorchudd wyneb, oherwydd salwch neu nam corfforol neu feddyliol, neu anabledd (o fewn yr ystyr a roddir i “disability” yn adran 6 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010⁽¹⁾);
- (b) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb er mwyn cyfathrebu â pherson sy'n cael anhawster i gyfathrebu (mewn perthynas â lleferydd, iaith neu fel arall);
- (c) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb er mwyn osgoi niwed neu anaf, neu'r risg o niwed neu anaf, i P neu i eraill;
- (d) pan fo P yn teithio i osgoi anaf, neu i ddianc rhag risg o niwed, ac nad oes gan P orchudd wyneb;
- (e) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb i—
 - (i) cymryd meddyginiaeth;
 - (ii) bwyta neu yfed, os caniateir gwneud hyn yn y cerbyd a bod hynny'n rhesymol angenrheidiol (er enghraifft oherwydd hyd y daith);
- (f) pan ofynnir i P dynnu'r gorchudd wyneb gan—
 - (i) swyddog gorfodaeth, neu
 - (ii) gweithredwr y gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus, cyflogai i'r gweithredwr neu berson sydd wedi ei awdurdodi gan y gweithredwr.

(5) Rhaid i weithredwr gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus y mae paragraff (1) yn gymwys iddo ddarparu gwybodaeth i deithwyr am y gofyniad i wisgo gorchuddion wyneb yn ei gerbydau.

(6) At ddibenion y rheoliad hwn ystyr “gwasanaeth cludiant i'r ysgol” yw unrhyw wasanaeth cludiant nad yw ond yn cael ei ddarparu at ddiben—

- (a) cludo person i'r ysgol ac o'r ysgol neu'r man arall y mae'r person yn cael addysg neu hyfforddiant ynddo, neu
- (b) hwyluso fel arall bresenoldeb person mewn ysgol neu fan arall y mae'r person yn cael addysg neu hyfforddiant ynddo.

Gofyniad i wisgo gorchudd wyneb mewn mannau cyhoeddus penodol o dan do

20.—(1) Rhaid i berson (“P”) wisgo gorchudd wyneb yn ardaloedd cyhoeddus o dan do mangroedd y mae gan y cyhoedd fynediad iddynt neu y caniateir i'r cyhoedd gael mynediad iddynt.

(2) Ond nid yw hyn yn ofynnol—

- (a) pan fo P yn blentyn o dan 11 oed;
- (b) pan fo gan P esgus rhesymol dros beidio â gwisgo gorchudd wyneb, ac o ran hynny gweler paragraff (3).

(3) Mae'r amgylchiadau pan fo gan P esgus rhesymol dros beidio â gwisgo gorchudd wyneb yn cynnwys—

- (a) pan na fo P yn gallu rhoi gorchudd am ei wyneb, neu wisgo neu dynnu gorchudd wyneb, oherwydd salwch neu nam corfforol neu feddyliol, neu anabledd (o fewn yr ystyr a roddir i “disability” yn adran 6 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010);
- (b) pan fo P yn ymgymryd â gweithgaredd ac y gellir ystyried fod gwisgo gorchudd wyneb yn ystod y gweithgaredd hwnnw yn peri risg i iechyd P;

(1) 2010 p. 15.

- (c) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb er mwyn cyfathrebu â pherson sy'n cael anhawster i gyfathrebu (mewn perthynas â lleferydd, iaith neu fel arall);
- (d) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb er mwyn osgoi niwed neu anaf, neu'r risg o niwed neu anaf, i P neu i eraill;
- (e) pan fo P yn y fangre i osgoi anaf, neu i ddianc rhag risg o niwed, ac nad oes gan P orchudd wyneb;
- (f) pan fo P yn gorfod tynnu'r gorchudd wyneb i—
 - (i) cymryd meddyginiaeth;
 - (ii) bwyta neu yfed, pan fo'n rhesymol angenrheidiol;
- (g) pan ofynnir i P dynnu'r gorchudd wyneb gan swyddog gorfodaeth;
- (h) pan fo P yn eistedd mewn mangre lle y gwerthir bwyd neu ddiod, neu lle y'i darperir fel arall, i'w fwyta neu i'w hyfed yn y fangre.

Canllawiau ynghylch gofynion i wisgo gorchuddion wyneb

21.—(1) Rhaid i weithredwr gwasanaeth trafndiaeth gyhoeddus y mae rheoliad 19 yn gymwys iddo roi sylw i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru ynghylch—

- (a) y gofyniad i wisgo gorchudd wyneb yn unol â pharagraffau (1) i (4) o reoliad 19 a gorfodi'r gofyniad hwnnw o dan reoliad 32;
- (b) darparu gwybodaeth i deithwyr yn unol â pharagraff (5) o reoliad 19.

(2) O ran Gweinidogion Cymru—

- (a) cânt ddiwygio canllawiau a ddyroddir o dan baragraff (1), a
- (b) rhaid iddynt gyhoeddi'r canllawiau (ac unrhyw ddiwygiadau).

(3) Caiff canllawiau o dan y rheoliad hwn gynnwys (drwy gyfeirio neu drosi) ganllawiau, codau ymarfer neu ddogfennau eraill a gyhoeddir gan berson arall (er enghraifft, cymdeithas fasnach, corff sy'n cynrychioli aelodau o ddiwydiant neu undeb llafur).

(4) Mae canllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan—

- (a) paragraff (2) o reoliad 20 o Reoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 3) (Cymru) 2020, neu
- (b) paragraff (2) o reoliad 24 o Reoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 4) (Cymru) 2020,

i'w trin fel pe baent yn ganllawiau a ddyroddir o dan baragraff (1) o'r rheoliad hwn.